

מבחן סיווג במתמטיקה 14.03.19

משך המבחן: שלוש שעות.

ללא חומר עזר

במבחן 20 שאלות. משקל כל שאלה 5 נקודות.

יש לענות על כל השאלות, על גבי טופס התשובות.

תשובות שיסומנו על טופס המבחן לא ייבדקו.

בהצלחה!

שאלה מספר 1:

הפונקציה היא $f(x) = 4\left(\sin\frac{\pi x}{2}\right)^2 + 1$

פתרון:

f זוגית כי:

$$f(-x) = 4\left(\sin\frac{\pi(-x)}{2}\right)^2 + 1 = 4\left(-\sin\frac{\pi x}{2}\right)^2 + 1 = 4\left(\sin\frac{\pi x}{2}\right)^2 + 1 = f(x)$$

נבדוק מחזוריות:

$$4\left(\sin\frac{\pi x}{2}\right)^2 + 1 = f(x) = f(x+T) = 4\left(\sin\frac{\pi(x+T)}{2}\right)^2 + 1$$

$$= 4\left(\sin\left(\frac{\pi x}{2} + \frac{\pi T}{2}\right)\right)^2 + 1$$

כלומר, $\frac{\pi T}{2} = \pi$, ולכן, $f(x)$ היא מחזורית עם מחזור $T=2$

שאלה מספר 2:

נתון $\sin\alpha - \cos\alpha = \frac{1}{2}$ הביטוי $\sin^3\alpha - \cos^3\alpha$ שווה:

$$\frac{1}{4} = (\sin\alpha - \cos\alpha)^2 = \sin^2\alpha - 2\sin\alpha\cos\alpha + \cos^2\alpha = 1 - 2\sin\alpha\cos\alpha$$

$$\implies \sin\alpha\cos\alpha = \frac{3}{8}$$

$$\sin^3\alpha - \cos^3\alpha = (\sin\alpha - \cos\alpha)(\sin^2\alpha + \sin\alpha\cos\alpha + \cos^2\alpha) = \frac{1}{2}\left(1 + \frac{3}{8}\right) = \frac{11}{16}$$

שאלה מספר 3:

בדיוק אחת מן הטענות הבאות נכונה. מהי? $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{g(x)} = 0$ אם $f(x) \ll g(x)$ נסמן

$$x \ll x^2 \ll x^2 \ln x \ll e^{x \ln x} \quad \text{א.}$$

$$\sqrt{x} \ll \ln x \ll \ln(\ln x) \ll e^{x \ln x} \quad \text{ב.}$$

$$x \ll (\ln x)^{100} \ll \ln^{200}(\ln x) \ll e^{x^2} \quad \text{ג.}$$

$$e^{x^2} \ll e^{x \ln x} \ll e^{(\ln x)^2} \quad \text{ד.}$$

$$e^x \ll x^{100} \ll \ln^{100}(\ln x) \quad \text{ה.}$$

שאלה מספר 4:

משוואת המישור העובר בנקודות $M_1: (3,5,1)$; $M_2: (2, 3,0)$ ומקביל לווקטור $\vec{v} = (7,11,5)$ היא:

הנורמל למישור מאונך ל- \vec{v} וגם לוקטור $M_1 M_2$ ולכן:

$$(A,B,C) \cdot (7,11,5) = 0 \implies 7A + 11B + 5C = 0$$

$$(A,B,C) \cdot (-1,-2,-1) = 0 \implies A + 2B + C = 0$$

$$3B = -2C \quad \text{וגם} \quad 3A = C \implies C = 3; A = 1; B = -2$$

$$N = (1, -2, 3) \implies N \cdot M_2 + D = 0 \implies D = 4$$

$$x - 2y + 3z = -4 \quad \text{לכן משוואת המישור היא}$$

שאלה מספר 5:

נתון הפולינום $p(z) = z^6 + z^5 + z^4 + z^3 + z^2 + z$ אזי:

$$p(z) = z^6 + z^5 + z^4 + z^3 + z^2 + z = z(z^5 + z^4 + z^3 + z^2 + z + 1) = z \frac{z^6 - 1}{z - 1}$$

כמובן, $z \neq 1$ לכן -1 הוא שורש וכל שאר השורשים הם מרוכבים ולפי נוסחת דה מואבר נקבל ששכום השורשים הלא ממשיים הוא אפס.

שאלה מספר 6:

תהא a_n סדרה חשבונית כך ש- $a_1=2$; $a_{100}=299$

הסכום $a_1^2 - a_2^2 + a_3^2 - a_4^2 + \dots + a_{99}^2 - a_{100}^2$ שווה:

$$299 = a_{100} = a_1 + 99d \implies d=3$$

$$s_{100} = (a_1 + a_{100}) \frac{100}{2} = 301 \cdot 50 = 15050$$

$$\begin{aligned} a_1^2 - a_2^2 + a_3^2 - a_4^2 + \dots + a_{99}^2 - a_{100}^2 &= (a_1 - a_2)(a_1 + a_2) + \dots + (a_{99} - a_{100})(a_{99} + a_{100}) = \\ &= -d \cdot S_{100} = -3 \cdot 15050 = -45150 \end{aligned}$$

שאלה מספר 7:

יהא $p(x) = a_2x^2 + a_1x + a_0$ פולינום שמקדמיו מהווים סדרה חשבונית, כאשר $a_2 \neq 0$

נתון שאחד משורשיו הוא -1. השורש השני הוא:

פתרון:

הסדרה החשבונית היא: $a_0, a_1=a_0+d, a_2=a_0+2d$

נתון $p(-1)=0$ ולכן, $0 = a_2 - a_1 + a_0 = (a_0 + 2d) - (a_0 + d) + a_0 = 2a_0 + 2d$ כלומר, $d = -a_0$

לפי נוסחאות וויטה וגם $x_1 + x_2 = -\frac{a_1}{a_2}$ ו $x_1 \cdot x_2 = \frac{a_0}{a_2}$

לכן, $-1 + x_2 = -\frac{0}{-a_0} = 0$ כלומר $x_2 = 1$

שאלה מספר 8:

יהיו z_1, z_2 מספרים מרוכבים המקיימים $|z_1| = |z_2| = 2$ וגם $\arg(z_1) + \arg(z_2) = \frac{\pi}{2}$

אזי מכפלתם שווה:

פתרון:

מתקיים: $\arg(z_1 \cdot z_2) = \arg(z_1) + \arg(z_2) = \frac{\pi}{2}$

וגם $z_1 \cdot z_2 = 4i$ ולכן $|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2| = 2 \cdot 2 = 4$

שאלה מספר 9:

נגדיר $a = 1.0027 + 0.000027 + 0.00000027 + \dots$ אזי $1100a$ שווה:

פתרון: סכום סדרה הנדסית אינסופית

$$\begin{aligned} a &= 1 + \frac{27}{10^4} + \frac{27}{10^4} \frac{1}{100} + \frac{27}{10^4} \left(\frac{1}{100}\right)^2 + \dots = \\ &= 1 + \frac{\frac{27}{10^4}}{1 - \frac{1}{100}} = 1 + \frac{\frac{27}{10^4}}{\frac{99}{100}} = 1 + \frac{27 \cdot 100}{10^4 \cdot 99} = 1 + \frac{3}{1100} = \frac{1103}{1100} \end{aligned}$$

לכן $1100a = 1103$

שאלה מספר 10:

ההפרש בין הערך המקסימלי והערך המינימלי של הפונקציה $f(x) = \left| \sin x - \frac{3}{4} \right|$ הוא:

פתרון: מתקיים $-1 \leq \sin x \leq 1$

$$\left| \sin x - \frac{3}{4} \right| = \begin{cases} \sin x - \frac{3}{4} & \sin x \geq \frac{3}{4} \\ -\sin x + \frac{3}{4} & \sin x < \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$-\frac{5}{4} = -1 - \frac{3}{4} \leq \sin x - \frac{3}{4} \leq 1 - \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$$

$$-\frac{1}{4} = -1 + \frac{3}{4} \leq -\sin x + \frac{3}{4} \leq 1 + \frac{3}{4} = \frac{7}{4}$$

לכן הערך המינימלי הוא אפס והמקסימלי $\frac{7}{4}$

שאלה מספר 11:

משתמשים בהגדרת הנגזרת. אפשר גם בדרכים אחרות.

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{\cos(x)}{x - \frac{\pi}{2}} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{\cos(x) - \cos(\frac{\pi}{2})}{x - \frac{\pi}{2}} = (\cos x)' \Big|_{\frac{\pi}{2}} = -\sin \frac{\pi}{2} = -1$$

שאלה מספר 12:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{4^{x+1} + 5^{x+1}}{4^x + 5^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{4}{5}\right)^{x+1} + 1}{\frac{1}{5}\left(\frac{4}{5}\right)^x + \frac{1}{5}} = 5$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{4}{5}\right)^x = 0 \quad \text{השתמשנו בגבול}$$

שאלה מספר 13:

$$\frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{99 \cdot 100} = \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3}\right) + \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{4}\right) + \dots + \left(\frac{1}{99} - \frac{1}{100}\right) = \frac{1}{2} - \frac{1}{100} = \frac{49}{100}$$

שאלה מספר 14:

סכום המקדמים בפיתוח של הביטוי $(x^3 - 3x^2y + 3xy^2 - y^3)^{2019}$ הוא 0.

$$(x^3 - 3x^2y + 3xy^2 - y^3)^{2019} = ((x - y)^3)^{2019} = (x - y)^{3 \cdot 2019}$$

סכום המקדמים יתקבל כאשר $x=y=1$.

שאלה מספר 15:

פתרונות המשוואה: $|x|^2 + 3|x| - 10 \leq 0$ הם:

פתרון:

אם $0 \leq x$ נפתור את אי השוויון $x^2 + 3x - 10 \leq 0$ ונקבל $-5 \leq x \leq 2$ ולכן $0 \leq x \leq 2$

אם $0 \geq x$ נפתור את אי השוויון $x^2 - 3x - 10 \leq 0$ ונקבל $-2 \leq x \leq 5$ ולכן $-2 \leq x \leq 0$

בסה"כ $-2 \leq x \leq 2$

שאלה מספר 16:

תהא $f(x)$ פונקציה המוגדרת לכל $x < 1$ המקיימת $f(0) = 1$ וגם $f'(x) = \frac{1+x^2}{1-x}$ אזי $f(-2)$

שווה:

$$\begin{aligned} f(x) &= \int \frac{1+x^2}{1-x} dx = \int \frac{x^2 - 1 + 2}{1-x} dx = \int \frac{(x-1)(x+1)}{1-x} dx + \int \frac{2}{1-x} dx \\ &= -\left(\frac{x^2}{2} + x\right) - 2 \ln|1-x| + c \end{aligned}$$

$$1 = f(0) = c \implies f(x) = -\left(\frac{x^2}{2} + x\right) - \ln(1-x)^2 + 1$$

$$f(-2) = 1 - \ln(9)$$

שאלה מספר 17:

איזו טענה מבין הבאות **אינה** נכונה :

(למשל עבור $x = -\pi$)

א. לכל x ממשי $\sin x \leq x$

ב. לכל x ממשי $\tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x} - 1$ (נובע מחלוקת הזהות $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$ ב- $\cos^2 x$)

ג. לכל x ממשי $\cos^2 x + \cos^2\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = 1$ (כי $\cos^2\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \sin^2 x$)

ד. לכל x ממשי $\sin^2 x \leq x^2$

ה. לכל x ממשי $|\sin x| \leq |x|$

שאלה מספר 18:

תהא $f(x) = e^{2 \sin x}$ בתחום $\left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$ אזי בהכרח:

פתרון: מתקיים $f(0) = e^{2 \sin 0} = 1$ ולכן $f^{-1}(1) = 0$

כמו כן $f'(x) = e^{2 \sin x} \cdot 2 \cos x$ ולכן $f'(0) = e^{2 \sin 0} \cdot 2 \cos 0 = 2$

לכן, $(f^{-1})'(1) = \frac{1}{f'(0)} = \frac{1}{2}$

שאלה מספר 19:

יהא $a > 0$ ממשי נתון. המשוואה $\log_a x \cdot \log_3 a = \log_a a^3$ מתקיימת עבור x שווה:

$$3 = \log_a a^3 = \log_a x \cdot \log_3 a = \log_a x \cdot \frac{\log_a a}{\log_a 3}$$

$$3 \log_a 3 = \log_a x$$

לכן, $x = 3^3 = 27$

שאלה מספר 20:

תהא $f(x) = (x^2 + a)e^x$ אזי

$$f'(x) = (x^2 + a)e^x + 2xe^x = e^x(x^2 + 2x + a)$$

הפונקציה מונוטונית עולה כאשר $f'(x) \geq 0$ כלומר אין פתרון למשוואה הריבועית

$x^2 + 2x + a = 0$ כלומר, $4 - 4a < 0$, כלומר $a > 1$.